

รายงานสรุปเนื้อหาการเข้าร่วมอบรม เรื่อง พลิกโฉมการทำงานยุคใหม่ ด้วย Generative AI (Smart Work with Generative AI)

ตามหนังสือที่ อว 69.10.1.5/902 ลงวันที่ 29 เมษายน 2569 ได้อนุมัติให้ข้าพเจ้าเข้าร่วม ฝึกอบรม เรื่อง พลิกโฉมการทำงานยุคใหม่ ด้วย Generative AI (Smart Work with Generative AI) ในวันที่ 14 พฤษภาคม 2569 สถานที่ ห้องข้าวหอมมะลิ อาคารเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพฯ นั้น

บัดนี้ ข้าพเจ้า ได้เข้าร่วมฝึกอบรมกล่าวข้างต้นแล้ว จึงขอรายงานผลการเข้าร่วม ฝึกอบรม และสรุปผลการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

1. ความรู้ที่ได้รับจากการอบรม

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ Generative AI : Generative AI คือเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ที่สามารถสร้างเนื้อหาใหม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นข้อความ รูปภาพ เสียง หรือโค้ด โดยอาศัยการเรียนรู้จากข้อมูลจำนวนมาก ซึ่งต่างจาก AI ทั่วไปที่เพียงจำแนกหรือวิเคราะห์ข้อมูลที่มีอยู่เดิม

1. ความหมายและหลักการทำงานของ Generative AI

Generative AI หรือปัญญาประดิษฐ์เชิงสร้างสรรค์ คือระบบคอมพิวเตอร์ที่ถูกฝึกฝนด้วยข้อมูลจำนวนมาก เพื่อเรียนรู้รูปแบบและความสัมพันธ์ แล้วนำมาสร้างเป็นเนื้อหาใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน เช่น ข้อความ รูปภาพ เสียง เพลง วิดีโอ หรือโค้ดคอมพิวเตอร์ โดยไม่ใช้การคัดลอกของเดิม

หลักการทำงานของ Generative AI

กระบวนการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ของ Generative AI สามารถสรุปเป็น 3 ขั้นตอนหลักได้ดังนี้ การรวบรวมและป้อนข้อมูล (Data Input & Training): โมเดลจะได้รับการฝึกฝนด้วยข้อมูลจำนวนมาก (Big Data) ไม่ว่าจะเป็นคลังข้อความนับล้านหน้า หรือภาพถ่ายนับพันล้านภาพ ระบบจะแปลงข้อมูลเหล่านี้ให้อยู่ในรูปแบบที่คอมพิวเตอร์เข้าใจ (เช่น การตัดคำให้เป็นหน่วยย่อยที่เรียกว่า Tokens)

การเรียนรู้รูปแบบผ่านโครงข่ายประสาทเทียม (Deep Learning & Neural Networks): ระบบจะใช้โครงข่ายประสาทเทียมเชิงลึก (Deep Neural Networks) ในการวิเคราะห์รูปแบบ (Patterns) ความเชื่อมโยง สถิติ ความน่าจะเป็น และบริบทของข้อมูล เพื่อสร้างความเข้าใจว่า "สิ่งต่างๆ ควรจะเชื่อมโยงกันอย่างไร" เช่น คำว่า "ท้องฟ้า" มักจะอยู่ใกล้กับคำว่า "สีฟ้า" หรือ "เมฆ"

การประมวลผลและสร้างผลลัพธ์ (Inference & Output): เมื่อผู้ใช้ป้อนคำสั่งหรือ Prompt โมเดลจะใช้ฐานข้อมูลความน่าจะเป็นที่เรียนรู้มา คาดเดาและคำนวณเพื่อสร้างสิ่งใหม่ที่ละขั้นตอน เช่น การเดาคำถัดไปที่มีความเป็นไปได้มากที่สุดประโยค หรือการเติมจุดสี (Pixels) จนกลายเป็นรูปภาพที่สมบูรณ์

โมเดลหลักที่อยู่เบื้องหลัง Generative AI

เพื่อให้เห็นภาพการทำงานเชิงลึก เทคโนโลยีนี้ขับเคลื่อนด้วยโมเดลสถาปัตยกรรมที่สำคัญ ได้แก่

Transformers: โมเดลที่เป็นรากฐานของระบบจัดการภาษา (NLP) ยุคปัจจุบัน เด่นเรื่องการทำ ความเข้าใจบริบทและความสัมพันธ์ของคำที่อยู่ห่างกันในประโยค เป็นหัวใจหลักของ ChatGPT ของ OpenAI และ Gemini ของ Google

Generative Adversarial Networks (GANs): เป็นการทำงานร่วมกันของ 2 โมเดลย่อย ได้แก่ Generator (ตัวสร้างภาพปลอม) และ Discriminator (ตัวคัดกรองและจับผิด) ทั้งสองตัวจะแข่งกันเองจน ทำให้ได้ภาพที่สมจริงอย่างมาก มักใช้ในเครื่องมือสร้างภาพหรือทำ Deepfake

Diffusion Models: โมเดลที่ทำงานด้วยการเรียนรู้ที่จะกำจัดสัญญาณรบกวน (Noise) ออกจาก ภาพทีละน้อย จนกระทั่งภาพมัว ๆ กลายเป็นภาพที่ชัดเจนและตรงกับ Prompt เช่น การทำงานของ Adobe Firefly หรือ Midjourney

2. ประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของ AI สู่ยุค Generative AI

พัฒนาการของปัญญาประดิษฐ์ (AI) เริ่มต้นตั้งแต่ปี ค.ศ. 1950 ผ่านยุคฤดูหนาวของ AI และการ เติบโตของ [Deep Learning](#) จนก้าวสู่ยุค Generative AI ที่ไม่เพียงแค่วิเคราะห์ แต่สามารถสร้างสรรค์ เนื้อหาใหม่ ทั้งข้อความ ภาพ และเสียงได้อย่างสมจริง

จุดเริ่มต้นและยุคทอง (1950–1970)

- **กำเนิดคำว่า AI:** ปี ค.ศ. 1950 แอลัน ทัวริง เสนอแนวคิดเรื่องเครื่องจักรคิดได้ (Turing Test) และในปี ค.ศ. 1956 มีการจัดประชุมที่ [Dartmouth Workshop](#) ซึ่งเป็นจุดกำเนิดคำว่า "Artificial Intelligence" อย่างเป็นทางการ
- **ระบบกฎตายตัว:** ช่วงแรกเน้นการเขียนกฎตรรกะ (Symbolic AI) ให้คอมพิวเตอร์ทำตาม คำสั่ง เช่น โปรแกรมหมากรุกและแชทบอทรุ่นแรกอย่าง ELIZA แต่ยังมีความยืดหยุ่นน้อย

AI Winter และการฟื้นตัว (1970–2010)

- **ฤดูหนาวของ AI:** ช่วงปี 1974–1980 และปลายยุค 1980 การพัฒนาชะงักลงเพราะ ข้อจำกัดด้านคอมพิวเตอร์และเงินทุน
- **การเรียนรู้ของเครื่อง (Machine Learning):** คอมพิวเตอร์เริ่มเก่งขึ้นจากการใช้ข้อมูลสอน ให้เรียนรู้เอง แทนการใส่กฎตายตัว

ยุค Deep Learning และ Big Data (2010–2020)

- **โครงข่ายประสาทเทียม:** การมาถึงของโครงข่ายประสาทลึก (Deep Learning) และข้อมูล จำนวนมหาศาล ทำให้ AI จัดจำภาพ เสียง และแปลภาษาได้แม่นยำขึ้น

ยุค Generative AI (ปัจจุบัน)

- **การสร้างสรรค์สิ่งใหม่:** AI ก้าวข้ามจากการจำแนกข้อมูล มาสู่การสร้างเนื้อหาใหม่ เช่น ข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอจากคำสั่ง (Prompt)
- **โมเดลภาษาขนาดใหญ่:** การพัฒนาสถาปัตยกรรมแบบ Transformer ทำให้โมเดลมีความเข้าใจบริบทและภาษาธรรมชาติอย่างลึกซึ้ง กลายเป็นเครื่องมือทรงพลังในการทำงานและการใช้ชีวิตประจำวัน

3. ประเภทของเครื่องมือ Generative AI ที่นิยมใช้ในปัจจุบัน ได้แก่ ChatGPT (OpenAI)

- เหมาะกับงานเขียนและวิเคราะห์ข้อมูล Claude (Anthropic)
- มีความถูกต้องสูง เหมาะกับงานเอกสารและการให้คำปรึกษา Gemini (Google)
- ผสานการทำงานกับ Google Workspace ได้ดี Microsoft Copilot
- ผสานกับ Microsoft 365 (Word, Excel, PowerPoint)

4. แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานและการทำงานในยุค AI

การเข้ามาของปัญญาประดิษฐ์ (AI) ไม่ได้ทำให้งานทั้งหมดหายไป แต่เป็นการเปลี่ยนผ่านครั้งใหญ่ โดยงานประจำที่ทำซ้ำๆ ลดลง ขณะที่งานโครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยี และทักษะการใช้ AI เติบโตสูงขึ้น พร้อมเพิ่มความเข้มข้นในการคิดวิเคราะห์และการตัดสินใจของมนุษย์

ลักษณะงานที่เปลี่ยนไป

- **งานประจำลดลง:** งานเอกสารหรือกระบวนการซ้ำๆ ที่เป็นมาตรฐานถูกแทนที่ด้วยระบบอัตโนมัติ
- **งานสายเทคโนโลยีโตพุ่ง:** ความต้องการวิศวกร AI, ผู้ดูแลดาต้าเซ็นเตอร์ และโครงสร้างพื้นฐานมีสูงมาก
- **ภาระงานด้านความคิดเพิ่มขึ้น:** มนุษย์ต้องเน้นการแก้ปัญหา การตัดสินใจที่ซับซ้อน และการบูรณาการข้อมูล

ทักษะสำคัญที่ตลาดต้องการ

- **ทักษะการใช้ AI:** ความสามารถในการทำงานร่วมกับเครื่องมือ AI กลายเป็นตัวชี้ชะตาอาชีพ และเพิ่มโอกาสได้รับค่าจ้างที่สูงขึ้น
- **การคิดเชิงวิเคราะห์:** ความสามารถในการไตร่ตรอง ความคิดสร้างสรรค์ และการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์
- **ความยืดหยุ่นและการเรียนรู้:** การปรับตัวให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีอยู่ตลอดเวลา

5. ข้อควรระวังในการใช้งาน AI

ได้แก่ ความถูกต้องของข้อมูล ความปลอดภัย และจริยธรรม การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานด้วย AI ทักษะสำคัญที่สุดในการใช้ Generative AI คือการเขียน Prompt หรือการสั่งงาน AI อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่ได้รับ

เทคนิคการเขียน Prompt ที่ดี

- ระบุบทบาท (Role) กำหนดให้ AI เป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านที่ต้องการ เช่น ในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย
- ระบุบริบท (Context) ให้ข้อมูลพื้นหลังที่เพียงพอแก่ AI
- ระบุงานที่ต้องการ (Task) บอกให้ชัดเจนว่าต้องการให้ทำอะไร
- ระบุรูปแบบผลลัพธ์ (Format) กำหนดรูปแบบที่ต้องการ เช่น ตาราง สรุป หรือรายการ
- การวางแผนโครงการและจัดลำดับความสำคัญของงาน
- การระดมสมองและสร้างแนวทางแก้ปัญหาใหม่ ๆ
- การค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นอย่างรวดเร็ว
- การตรวจสอบและปรับปรุงงานให้มีคุณภาพสูงขึ้น
- การสื่อสารและการเขียนอีเมล หนังสือ หรือประกาศอย่างมืออาชีพ

6. การประยุกต์ใช้ AI ในการจัดการเอกสาร

การใช้ AI ในการจัดการเอกสารช่วยลดเวลาในการร่าง แก้ไข และจัดรูปแบบเอกสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในงานราชการที่มีรูปแบบเอกสารที่เฉพาะเจาะจง ประเภทเอกสารที่ AI ช่วยได้

- หนังสือราชการ บันทึกข้อความ และหนังสือโต้ตอบ
- รายงานผลการปฏิบัติงานและรายงานประจำปี
- ประกาศ คำสั่ง และระเบียบต่าง ๆ
- เอกสารประกอบการประชุมและรายงานการประชุม
- งานนำเสนอ (Presentation) และสื่อประชาสัมพันธ์

เทคนิคการใช้ AI กับเอกสาร

- การร่างเอกสารต้นฉบับด้วย AI แล้วปรับแต่งด้วยตนเอง
 - การแปลภาษาและปรับโทนภาษาให้เหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย
 - การตรวจสอบความถูกต้องของไวยากรณ์และการสะกดคำ
 - การปรับโครงสร้างและจัดลำดับเนื้อหาให้ชัดเจน
 - การแปลงเอกสารจากรูปแบบหนึ่งไปอีกรูปแบบหนึ่ง การสรุปข้อมูลและการวิเคราะห์ด้วย AI
- หนึ่งในความสามารถที่โดดเด่นที่สุดของ Generative AI คือการสรุปข้อมูลจำนวนมากให้กระชับ ชัดเจน และเข้าใจง่าย ซึ่งช่วยประหยัดเวลาได้อย่างมาก

การสรุปข้อมูลประเภทต่าง ๆ

- การสรุปรายงานและเอกสารขนาดยาว การย่อเนื้อหาสำคัญโดยไม่สูญเสียสาระ
- การสรุปการประชุม การจับประเด็นสำคัญ มติ และข้อสรุปจาก transcript
- การสรุปข้อมูลทางสถิติและตัวเลข การแปลงข้อมูลซับซ้อนให้เป็นภาษาที่เข้าใจง่าย
- การสรุปงานวิจัยและบทความวิชาการ การดึงประเด็นหลักและข้อสรุปสำคัญ

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วย AI

- การวิเคราะห์แนวโน้มและรูปแบบจากข้อมูล
- การเปรียบเทียบข้อมูลและหาความสัมพันธ์
- การระบุปัญหาและเสนอแนวทางแก้ไข
- การสร้างกราฟและ Visualization จากข้อมูล

การลดเวลาทำงานด้วย AI

- ระบุงานซ้ำซาก (Repetitive Tasks) ที่สามารถให้ AI ช่วยได้
- สร้าง Template และ Prompt มาตรฐานสำหรับงานประจำ
- ใช้ AI เป็นผู้ช่วยในการตรวจทานเบื้องต้นก่อนส่งงาน

สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับ

1. ความรู้พื้นฐาน Generative AI ความหมาย หลักการทำงาน ประเภทเครื่องมือ และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของโลกการทำงาน
2. การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน เทคนิคการเขียน Prompt การวางแผนงาน การระดมสมอง และการสื่อสารด้วย AI
3. การประยุกต์ใช้กับเอกสาร การร่าง แก้ไข แปลภาษา ตรวจสอบ และจัดรูปแบบเอกสารทุกประเภทด้วย AI
4. การสรุปและวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปรายงาน การประชุม ข้อมูลสถิติ และการวิเคราะห์แนวโน้มด้วย AI

สรุปการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์

ประโยชน์ที่ได้รับจากการอบรม ภายหลังการเข้าร่วมอบรมในครั้งนี้ ผู้เข้าร่วมสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ดังนี้

1. ด้านประสิทธิภาพการทำงาน: สามารถใช้ Generative AI ช่วยลดเวลาในการทำงานได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30-50 สำหรับงานที่เกี่ยวข้องกับการเขียนและจัดการข้อมูล
2. ด้านคุณภาพเอกสาร: เอกสารที่ผ่านการตรวจสอบโดย AI มีความถูกต้องของไวยากรณ์และการสะกดคำสูงขึ้น

3. ด้านการสรุปข้อมูล: สามารถสรุปรายงานหรือเอกสารขนาดยาวได้ภายในเวลาอันสั้น โดยยังคงสาระสำคัญครบถ้วน
4. ด้านความคิดสร้างสรรค์: AI ช่วยเป็นแหล่งแรงบันดาลใจและแนวทางใหม่ในการแก้ปัญหา
5. ด้านทักษะดิจิทัล: ผู้เข้าร่วมมีความมั่นใจในการใช้เทคโนโลยี AI มากขึ้น พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในโลกการทำงาน

การอบรมโครงการ "พลิกโฉมการทำงานยุคใหม่ด้วย Generative AI" ในครั้งนี้ ได้ให้ความรู้และทักษะที่มีคุณค่าอย่างยิ่งแก่ผู้เข้าร่วม ครอบคลุมตั้งแต่ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ Generative AI ไปจนถึงการประยุกต์ใช้งานในกระบวนการทำงานจริง ทั้งในด้านการจัดการเอกสาร การสรุปและวิเคราะห์ข้อมูล รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม Generative AI ไม่ใช่เพียงเครื่องมือทางเทคโนโลยี แต่คือคู่มือที่จะช่วยให้บุคลากรทำงานได้ชาญฉลาดขึ้น รวดเร็วขึ้น และมีคุณภาพมากขึ้น การนำองค์ความรู้จากการอบรมนี้ไปปฏิบัติใช้อย่างสม่ำเสมอ จะเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าสำหรับการพัฒนาศักยภาพขององค์กรในระยะยาว